

**Eco-effectscan
Burgemeester Brokxlaan
te Tilburg**

**Opdrachtgever
Cordeel Nederland BV
te Zwijndrecht**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

**Eco-effectscan
Burgemeester Brokxlaan
te Tilburg**

**Opdrachtgever
Cordeel Nederland BV
te Zwijndrecht**

Datum: 7 november 2017
Rapportnr: 217114/AQT301 FF/MK
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : **Eco-effectscan Burgemeester Brokxlaan te Tilburg**

Opdrachtgever : **Cordeel Nederland BV**
Contactpersoon : de heer R. van der Schaft

Projectteam

Projectmanager : dhr. ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : mw. M. Langstraat Bsc.
Auteur : mw. M.M. Konings Bsc.
Veldwerk : mw. ing. T. Schelling
Kwaliteitsborger : mw. ing. T. Schelling

Projectnummer : 217114

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
7 november 2017	Definitief		

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording	5
2	METHODE.....	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet Natuurbescherming	6
2.4	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	6
2.5	Beoordeling beschermde natuurgebieden	6
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	7
2.7	Nieuwe Wet Natuurbescherming.....	7
3	PLANGEBIED.....	8
3.1	Ligging	8
3.2	Bestaande situatie.....	8
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	9
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	10
4.1	Natura 2000-gebieden	10
4.2	Ecologische verbindingzones	10
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	11
5.1	Vaatplanten.....	11
5.2	Vogels	11
5.3	Grondgebonden zoogdieren	12
5.4	Vleermuizen	12
5.5	Amfibieën.....	13
5.6	Reptielen.....	13
5.7	Vissen.....	13
5.8	Overige beschermde soorten	13
6	EFFECTBEOORDELING EN TOETSING	14
6.1	Gebiedsbescherming.....	14
6.2	Soortbescherming	14
6.3	Overzicht beschermde soorten	15
7	CONCLUSIES EN ADVIES.....	17
7.1	Gebiedsbescherming.....	17
7.2	Soortbescherming	17
7.3	Aanbeveling	17
8	REFERENTIES	19
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	20
BIJLAGE 2	LIGGING PLANGEBIED	23
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	24

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Cordeel Nederland BV. heeft Aqua-Terra Nova BV. een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving ten behoeve van een woningbouwlocatie aan de Burgemeester Brokxlaan te Tilburg. Voor dit project wordt onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna weergegeven.

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Wet Natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt en wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. Mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en het Nederlands Natuur Netwerk worden beschreven in hoofdstuk 4. De resultaten van de inventarisatie worden in hoofdstuk 5 beschreven. De te verwachten effecten met betrekking tot beschermde soorten staan in hoofdstuk 6. Tot slot volgen in hoofdstuk 7 de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het plangebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet Natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet Natuurbescherming

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Wet Natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 2 beschermingscategorieën (categorie 1 en 2). Categorie 1 betreffen de strikt beschermde soorten van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn aangevuld met soorten van de Bern en Bonn conventies. De categorie 2 soorten betreffen de nationaal en provinciaal beschermde soorten. Categorie 2 bestaat voor een groot deel uit de kwetsbare rode lijst soorten. De beschermde gebieden bestaan uit de Europese aangewezen Natura 2000-gebieden, aangevuld met provinciaal aangewezen beschermde natuurgebieden.

De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie bijlage 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

2.4 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van categorie 1 en 2-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen of potentieel aanwezig zijn. Deze lijst met soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig: de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten: de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig: de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundige en de NDFF.

2.5 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden uit de Wet Natuurbescherming en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland. Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 5 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven en wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

Indien noodzakelijk zal bij de effectbeoordeling in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof gebruikt worden gemaakt van het rekenmodel AERIUS Calculator. AERIUS Calculator berekent de emissie van stikstof als gevolg van economische activiteiten en de depositie op Natura 2000-gebieden.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving en mogelijke effecten op nabijgelegen natuurgebieden. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Categorie 1 (Strikt beschermde soorten)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op soorten uit categorie 1 niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Categorie 2 (Overige beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

2.7 Nieuwe Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking getreden. Deze wet voegt de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen. In deze nieuwe Wet Natuurbescherming hebben de provincies de rol van bevoegd gezag.

Naast de nationaal vastgestelde verordeningen zijn er tevens provinciale verordeningen opgesteld en kunnen soorten en gebieden op provinciaal niveau worden toegevoegd aan de lijst beschermde soorten (categorie 2). Hoewel deze lijsten en de verordeningen door de meeste provincies reeds (al dan niet in concept) bekend gemaakt zijn, kunnen er in de loop van 2017 vermoedelijk nog wijzigingen plaats gaan vinden. Ook de te volgen procedures zijn op moment van schrijven nog niet door alle provincies bekend gemaakt.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Burgemeester Brokxlaan te gemeente Tilburg in de provincie Noord-Brabant. Het plangebied betreft voornamelijk een bestaand bedrijfsgebouw, een parkeerterrein met enkele bomen en een plantsoen. De totale oppervlakte is van het plangebied is circa 17.000 m². Zie figuur 3.1 voor de ligging en bijlage 2 en 4 voor de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1: Blauw vlak het plangebied Burgemeester Brokxlaan te Tilburg. Zie ook bijlage 2.

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied is gelegen tussen de Burgemeester Brokxlaan, Besterdring en de Wagenstraat en grenst aan de noordzijde aan de achterzijde van de panden aan de Lange Nieuwstraat. Op dit moment wordt het gebouw nog gebruikt als bedrijfskantoor voor de bedrijven Midpoint Center for Social innovation en Stichting Starterslift. Op de parkeerplaats staan 12 bomen onderverdeeld in berk, iep en bolacacia's. In het smalle plantsoen staan voornamelijk heesters. Zie voor een impressie van het plangebied de onderstaande afbeeldingen (figuur 3.2).

Figuur 3.2. Overzicht van het plangebied met een impressie van het bestaande bedrijfsgebouw en de parkeerplaats.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Cordeel Nederland BV. heeft het voornemen om het bestaande bedrijfspand en bijbehorende parkeerplaats te slopen, het plangebied bouwrijp te maken en nieuwbouw te realiseren. De wens is om een groot appartementencomplex genaamd 'Besterdring 235' te realiseren. Dit appartementencomplex bestaat van oost naar west uit verschillende bouwlagen van zes, 11 en vijf hoog met maximale bouwhoogtes van 18, 33 en 16,5 meter. In totaal worden circa 151 woningen met een oppervlakte tussen de 70 en 100 m² gerealiseerd. De verdeling bestaat uit circa 90 appartementen met driekamer woningen en 60 appartementen met vierkamer woningen. Ook wordt rekening gehouden met de aanleg van riante buitenruimtes van 10 tot 15 m² per woning en in de onderste laag een ruime parkeerkelder voor circa 105 auto's.

Tijdens het schrijven is de start van de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden nog niet bekend.

Deze activiteiten vormen de basis van de Eco-effectscan.

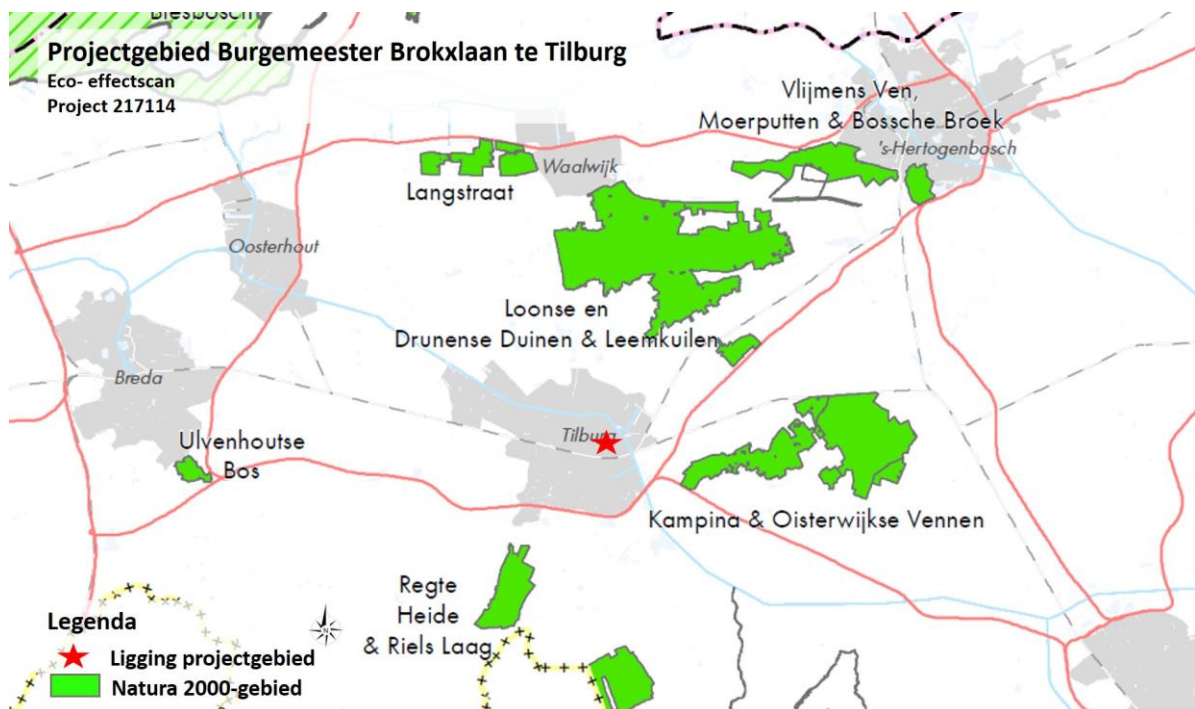
Figuur 3.3. Concept ontwerp tekeningen van de voorgenomen nieuwbouw Besterdring 235 aan de Burgemeester Brokxlaan te Tilburg.

4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Onderstaand wordt bepaald wat de afstand is van het plangebied tot beschermde natuurgebieden of gebieden die behoren tot een ecologische verbindingszone. Daarnaast wordt getoetst of de geplande activiteiten een negatief effect hebben op de nabijgelegen beschermde natuurgebieden en ecologische verbindingszones.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' bevindt zich op circa 4 kilometer ten oosten van het plangebied, zie figuur 4.1. De verdere nabijgelegen Natura 2000-gebieden is Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag' op afstand van circa 6,7 kilometer en het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen op 6,9 kilometer afstand. Zie bijlage 3 voor een kaart met een overzicht van de omliggende natuurgebieden. Andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden liggen op een grotere afstand.

Figuur 4.1: Ligging plangebied (rode ster) ten opzichte van de omliggende Natura-2000 gebieden.

4.2 Ecologische verbindingszones

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Aan de zuidwestkant van het plangebied liggen meerdere groene zones zoals de Oude Warande, Oude Leij, Hultensche Leij en De Blaak. De Oude Warande is een 18^e-eeuws park ten zuiden van spoorlijn. De Oude Warande is een sterrenbos bestaand uit verschillende naald- en loofbomen. De Oude Leij en de Hultensche Leij zijn kleine beken. De Hultensche Leij komt uit in de Grote Leij en de Oude Leij stroomt parallel aan de Nieuwe Leij. De Blaak is een bosgebied van circa 4 hectare groot dat voornamelijk bestaat uit zomereik. De Blaak fungeert voornamelijk als recreatiezone voor de woonwijken die nabij het bosgebied liggen.

In 2017 is een nieuwe ecologische verbindingszone aangelegd tussen Tilburg en Gilze-Rijen die behoort bij de NNB aan de westzijde van het plangebied. De verbindingszone bestaat uit een beek met flauwe oevers, natuurlijke graslanden en ruigtes. Zie bijlage 3 voor een kaart met een overzicht van de omliggende NNB gebieden.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

Het plangebied aan de Burgemeester Brokxlaan is bezocht in de middag van 20 oktober 2017 om ter plekke de mogelijk aanwezige soorten te inventariseren en de impact van de activiteiten op de flora en fauna. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt, droog met af en toe een bui, windkracht 4, en een temperatuur van 11 °C.

5.1 Vaatplanten

Op basis van verspreidingsgegevens komt naar voren dat in het plangebied geen beschermde soorten voorkomen. De vegetatie in het plangebied is minimaal, het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing en klinkers. Binnen het plangebied staan 12 bomen. Dit zijn zeven bolacacia's, vier iepen en één berk. Daarnaast staat er in het plangebied relatief weinig groen. Er is een smal heestervak en er komen verschillende kruidenvegetaties voor zoals vogelwikke, paardenbloem, distel, zuring en verschillende grassen. Het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten in het plangebied kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

5.2 Vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd. Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen én de functionele omgeving van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. In het plangebied worden broedende vogels verwacht, zowel algemene vogels als soorten met een jaarrond beschermde verblijfplaats.

5.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats*

Op basis van verspreidingsgegevens komt naar voren dat in het stedelijk gebied van Tilburg de gierzwaluw en de huismus behorend tot categorie 1-4 (vogels met jaarrond beschermde vaste verblijfplaats) voorkomen. Binnen het plangebied staat een groot bedrijfskantoor. De huismus komt binnen Tilburg in hoge dichtheden voor in wijken met voornamelijk lage woningen en veel zonnige tuinen ⁽²²⁾. Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen en ook geen poepstrepen op de gevel waargenomen. Daarnaast ontbreekt het op het terrein aan een geschikt leefgebied bestaand uit foerageergebied en schuilmogelijkheden voor de huismus in de vorm van groen blijvende struwelen. Het type bouwstijl van het kantoor is vrij hoog met veelal een gladde gevel, zie figuur 5.1 impressie van de gevel. Hierdoor worden geschikte nestlocaties voor de huismus binnen het plangebied uitgesloten.

Het bedrijfsgebouw is hoog en relatief oud en hoge gevels (zie figuur 5.1), waardoor deze geschikt is als nestgelegenheid voor de gierzwaluw en de slechtvalk. Binnen het centrum van Tilburg wordt de gierzwaluw veelvuldig waargenomen ⁽²³⁾. Echter zijn de woningen in de Lange Nieuwstraat ten noorden van het plangebied relatief meer geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. In deze straat zijn verschillende typen oudere woningen met dakpannen aanwezig. Het kantoorgebouw bestaat veelal uit beton wat geschikte nestlocaties beperkt en langs de ramen zijn meerdere ijzeren randen aanwezig wat het invliegen in een nest van de gierzwaluw bemoeilijkt. Hierdoor worden geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw binnen het plangebied uitgesloten.

Tijdens het oriënterend veldbezoek is ook het dak van het gebouw bezocht. Een slechtvalk broedt in stedelijk gebied vaak in kunstmatige holten op hoge gebouwen zoals een nis, richels of een nestkast. Het dak van het kantoorgebouw is niet geschikt als broedlocatie voor de slechtvalk. Het dak biedt geen geschikte kunstmatige broedlocaties. Hierdoor worden geschikte nestlocaties voor de slechtvalk binnen het plangebied uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van geschikte bomen in het plangebied en geschikte nestlocaties binnen het kantoorgebouw worden vogels met jaarrond beschermde rust- en/of verblijfplaatsen niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 5.1 Impressie van de gevel (foto links en rechts boven) en het dak (foto rechts onder)

5.2.2 Vogels uit categorie 5

Van de vogelsoorten met een verblijfplaats uit de categorie 5 zijn verschillende vogels binnen het plangebied te verwachten: koolmees, spreeuw, zwarte kraai en pimpelmees. Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied. Vanwege het ontbreken van opgaande begroeiing en bebouwing worden verblijfplaatsen uitgesloten.

5.2.3 Algemene (broed)vogels

In en rondom het plangebied zijn algemene soorten waargenomen als de zilvermeeuw en kauw. Op het braakliggende terrein kunnen algemene grond broedende soorten als scholekster en meeuw broeden. Vanwege de ligging binnen het stedelijk gebied, de aanwezigheid van menselijke activiteit (het parkeerterrein), het ontbreken van opgaande begroeiing, struikgewas, hoog gras of ruigte begroeiing wordt de aanwezigheid van nesten van overige soorten uitgesloten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het oriënterend onderzoek wijst uit dat het plangebied minimaal geschikt is voor soorten zoals verschillende muizen en bruine rat. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Uit de landelijke verspreidingsgegevens worden (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn Bijlage IV niet binnen het stedelijk gebied van Tilburg verwacht. De locatie biedt geen geschikt habitat voor marterachtigen zoals de steenmarter om in te verblijven. Er is veel menselijke activiteit in het plangebied en de nabije omgeving aanwezig. Er is gedurende het oriënterend onderzoek gecontroleerd op de aanwezigheid van schuilmogelijkheden, sporen van prooiresten of uitwerpselen. Deze zijn in het plangebied en de nabije omgeving niet aangetroffen. Het voorkomen van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied als steenmarter kan op basis van deze kenmerken worden uitgesloten.

5.4 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Alle soorten vleermuizen vallen binnen de Wet natuurbescherming (behorende bij artikel 3.5, Habitatrichtlijn, bijlage IV). Vleermuizen maken binnen hun netwerk gebruik van vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

5.4.1 Verblijfplaatsen

Binnen het stedelijk gebied van Tilburg komen soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voor. Het kantoorgebouw aan de Burgemeester Brokxlaan is tijdens het veldbezoek gecontroleerd op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen

van gebouwbewonende vleermuizen. Daarbij is gecontroleerd op de aanwezigheid van spouwgangen, ruimtes achter dakrand en betimmering. Het bedrijfsgebouw is hoog en relatief oud en hoge gevels en bestaat veelal uit beton (zie figuur 5.1). Door de ouderdom zijn op een aantal plaatsen kieren aanwezig die geschikt zijn als vaste verblijfplaats. Het soortenmanagementplan⁽²²⁾ geeft aan dat in de oude stad van Tilburg, nabij de Burgemeester Brokxlaan, meerdere verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig zijn en in de omgeving van de oude stad Tilburg zijn de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis foeragerend waargenomen. Het voorkomen van beschermde vleermuizen in het plangebied kan op basis van deze kenmerken niet geheel worden uitgesloten.

5.4.2 Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door de laatvlieger, gewone- en ruige dwergvleermuis. Het plangebied is relatief klein binnen het stedelijk gebied van Tilburg, waardoor het is uitgesloten dat het plangebied een (essentieel) onderdeel is van een foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving van het projectgebied binnen Tilburg zijn geschikte foerageergebieden aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied of vliegroute voor strikt beschermde vleermuizen is hierdoor redelijkerwijs uitgesloten.

5.5 Amfibieën

Uit de landelijke verspreidingsgegevens worden (strikt) beschermde amfibieën van de Habitatrichtlijn Bijlage IV niet binnen het stedelijk gebied van Tilburg verwacht. In de omliggende groene gebieden rondom Tilburg komt uit de verspreidingsgegevens naar voren dat de boomkikker, de alpenwatersalamander, heikikker en de kamsalamander worden verwacht⁽¹²⁾. De alpenwatersalamander komt vaak in de buurt van bos en/of houtwallen voor. De heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden. De rugstreeppad is een bewoner van open, zandig en hoog dynamische terreinen en de boomkikker heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, waar hij zich ophoudt in de struweelzone van bosranden, houtwallen en moerasgebieden. Het plangebied net boven het oude centrum van Tilburg biedt geen geschikt habitat bovenstaande beschermde amfibieën. Dit gebied heeft geen voortplantingshabitat, schuilmogelijkheden en winterhabitat voor de beschermde amfibieën en is hierdoor ongeschikt als leefgebied. De aanwezigheid van essentieel leefgebied voor strikt beschermde amfibieën zijn hierdoor redelijkerwijs uitgesloten.

5.6 Reptielen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens worden (strikt) beschermde reptielen van de Habitatrichtlijn Bijlage IV binnen de driehoek Eindhoven, Tilburg en Den Bosch verwacht. Binnen dit gebied komen de hazelworm en de levendbarende hagedis voor. Beide reptielen houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden. De combinatie van struwelen (dekking) en open zandige plekken levert een voorkeurshabitat voor beide soorten. Het plangebied binnen het stedelijk gebied van Tilburg biedt geen leefgebied voor de hazelworm en de levendbarende hagedis. De aanwezigheid van (strikt) beschermde reptielen is hierdoor uitgesloten.

5.7 Vissen

De aanwezigheid van vissen kan door het ontbreken van open water binnen de grenzen van het plangebied worden uitgesloten. Een nadere toetsing is derhalve niet van toepassing.

5.8 Overige beschermde soorten

Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever), weekdieren (platte schijfhoren, Bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (rivierkreeft), beschermd door de Wet Natuurbescherming. Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in geschikt habitat. Het voorkomen van beschermde ongewervelden kan hierdoor redelijkerwijs worden uitgesloten.

6 EFFECTBEOORDELING EN TOETSING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate, beschermde gebieden en beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet Natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura-2000 gebieden

De voorgenomen sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden binnen het plangebied leiden niet tot negatieve effecten op beschermde gebieden (Natura- 2000 gebieden). Door de sloop van het kantoorgebouw en de voorgenomen nieuwbouwwerkzaamheden wordt het naastgelegen Natura 2000-gebied niet aangetast.

6.1.2 Ecologische verbindingzones

Vanwege het soort werkzaamheden met betrekking tot de nabij gelegen NNN, worden effecten op beschermde natuurgebieden door de kap en herplanting niet verwacht. Groenstructuren en bosschages die van belang zijn om de NNN met parken en andere groenstructuren te verbinden zijn niet te verwachten. Nader onderzoek naar effecten en externe werking van de geplande werkzaamheden op natuurgebieden is niet nodig.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Vaatplanten

Er zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Door de ligging van de locatie binnen het stedelijk gebied van Tilburg worden (strikt) beschermde vaatplanten dan ook niet verwacht. Aanwezigheid van beschermde flora kunnen worden uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming met betrekking tot beschermde vaatplanten.

6.2.2 Vogels

Binnen het plangebied staan 12 bomen die niet geschikt zijn als nestlocatie voor vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats. Er zijn geen holtes of aanwezige nesten aangetroffen. Ook het dak van het kantoorgebouw is niet geschikt als nestlocatie. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels wordt daarmee redelijkerwijs uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats. Op basis van bovenstaande is nader onderzoek naar beschermde vogelsoorten binnen het plangebied niet noodzakelijk.

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op de algemene broedvogels als de werkzaamheden niet plaats vinden binnen de kwetsbare periode van eind april- medio augustus. Binnen deze periode valt het broedseizoen. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

6.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

6.2.4 Vleermuizen

Alle vleermuizen en hun functionele leefomgeving zijn strikt beschermd conform de Wet Natuurbescherming, categorie 1 en de EU-Habitatrichtlijn Bijlage IV. Het te verwijderen kantoorgebouw is relatief verouderd en biedt hierdoor potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Vleermuisverblijven kunnen daardoor niet worden uitgesloten waardoor er sprake is van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming met betrekking tot vleermuizen.

Vanwege de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is nader onderzoek naar de daadwerkelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen en de functie van het plangebied voor vleermuizen noodzakelijk.

Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied, dienen de werkzaamheden en de inrichting zodanig aangepast te worden dat negatieve effecten voorkomen

worden. Als negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk om de geplande activiteiten uit te kunnen voeren.

Nader onderzoek naar vleermuizen dient conform vastgestelde protocollen te worden uitgevoerd. De looptijd van onderzoek is van half mei tot en met half juli en half augustus tot en met begin oktober. In beide perioden (voorjaar en najaar) dienen minimaal 2 veldbezoeken aan het gebied te worden gebracht.

6.2.5 *Amfibieën*

Door het ontbreken van waterlopen, poelen, dicht struweel en vergraafbare bodem binnen de begrenzing van het plangebied kunnen de jaarrond beschermde soorten als boomkikker, rugstreeppad, heikikker, kamsalamander en alpenwatersalamander worden uitgesloten. Door de voorgenomen kap- en graafwerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen algemene soorten verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van algemene soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

6.2.6 *Reptielen*

Uit het oriënterend onderzoek komt naar voren dat binnen het plangebied geen geschikt leefgebied is aangetroffen voor (strikt) beschermde reptielen. De locatie bestaat voor een groot deel uit bestrating en bebouwing. De aanwezigheid van beschermde reptielen is hierdoor redelijkerwijs uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

6.2.7 *Vissen*

Door het ontbreken van open water kunnen negatieve effecten op beschermde vissen worden uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

6.2.8 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van strikt beschermde overige ongewervelden is op basis van ontbrekende biotopen uitgesloten. Negatieve effecten door de realisatie van het depot op deze overige beschermde soorten zijn hierdoor uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

6.3 **Overzicht beschermde soorten**

In tabel 6.2 zijn per soortgroep de benodigde vervolgstappen conform de Wet Natuurbescherming aangegeven. In tabel 6.2 wordt met een kleuren code gewerkt. De betekenis van de kleurencode wordt in tabel 6.1 weergegeven.

Tabel 6.1. Betekenis kleuren codes

Kleur	Betekenis
Groen	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden met in acht neming van de algemene zorgplicht (zie bijlage 1). Verdere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.
Geel	Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits maatregelen genomen worden of conform een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Indien negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is nader onderzoek noodzakelijk.
Rood	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten, functie van het plangebied voor de betreffende soorten en de invloed van het project op individuen en de gunstige staat van instandhouding van de soort is noodzakelijk. Indien uit het onderzoek blijkt dat betreffende soort aanwezig is en negatieve effecten niet uit te sluiten dan wel te voorkomen zijn dient ontheffing aangevraagd te worden.

Tabel 6.2 Overzicht beschermde soorten

Soortgroep	Wet*	Te nemen vervolgstappen
<i>Vaatplanten</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.
<i>Vogels</i>		
Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats	WNB1	n.v.t.
Vogels uit categorie 5		n.v.t.
Algemene soorten	WNB2	Verstoring broedende vogels voorkomen door start buiten broedseizoen
<i>Zoogdieren</i>		
Algemene grondgebonden zoogdieren	WNB2	Werken conform zorgplicht
<i>Vleermuizen</i>		
vleermuizen	WNB1	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen
<i>Amfibieën/reptielen</i>		
Algemene amfibieën	WNB2	Werken conform zorgplicht
<i>Vissen</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.
<i>Overige soorten</i>		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.

* WNB = Wet Natuurbescherming , categorie 1 of 2

7 CONCLUSIES EN ADVIES

In opdracht van Cordeel Nederland BV. heeft Aqua-Terra Nova BV. een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving om aan de Burgemeester Brokxlaan te Tilburg nieuwbouw te realiseren. De wens van Cordeel is om hier een groot appartementencomplex genaamd 'Besterdring 235' te realiseren. Het onderzoek is noodzakelijk omdat de geplande sloop- en bouwwerkzaamheden eventuele negatieve effecten kunnen hebben op aanwezige flora en fauna. Aantasting van het leefgebied of essentiële onderdelen van het leefgebied van (strikt) beschermde soorten is in het kader van de Wet natuurbescherming verboden.

7.1 Gebiedsbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden. Aan de randen van Tilburg zijn wel ecologische verbindingzones aanwezig. Vanwege de kleinschalige aard van de werkzaamheden, afstand, tussenliggende gebieden worden geen significante effecten op Natura 2000-gebieden of de NNN verwacht. Een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland is niet nodig.

7.2 Soortbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Door de aanwezigheid van enkele kieren in het kantoorgebouw is het geschikt als vaste verblijfplaats voor (gebouwbewonende) vleermuizen. Op grond hiervan kan niet worden uitgesloten of vleermuizen het plangebied gebruiken als vaste verblijfplaats. Er is sprake van een nadere toetsing aan de Wet Natuurbescherming;
- In het plangebied kunnen meerdere broedvogels tot broeden komen. Mits de sloop van de bebouwing en een eventuele kap buiten het vogelbroedseizoen plaatsvinden (globaal de periode van half maart tot half juli), zijn effecten op broedvogels tijdens broedseizoen uitgesloten;
- Het optreden van overige negatieve effecten op (strikt) beschermde soorten in het plangebied is uitgesloten. Wel geldt de zorgplicht voor alle planten en dieren.

7.3 Aanbeveling

7.3.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als (vaste)verblijfplaats voor vleermuizen. Geadviseerd wordt om een nader onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen om aanwezigheid uit te sluiten, dan wel vast te stellen. Verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes mogen niet aangetast worden zonder ontheffing van de Wet Natuurbescherming. Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden tijdens het actieve seizoen van vleermuizen, tussen april-begin oktober.

7.3.2 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli. Als de werkzaamheden worden opgestart buiten de broedperiode van vogels (globaal 15 maart t/m 15 juli) is geen effect aanwezig op broedende vogels.

Indien werkzaamheden in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten in de bomen voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

7.3.3 Zorgplicht

Te allen tijde dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht, Artikel 2 van de Flora- en faunawet (Artikel 1.11 Wet Natuurbescherming). Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden. Tijdens de werkzaamheden moet gelet worden op de aanwezigheid van planten en dieren en moet voorkomen worden dat deze onnodig gedood, verwond of aangetast worden.

7.3.4 Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de renovatiewerkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn 3 jaar geldig.

8 REFERENTIES

1. 'Wet Natuurbescherming, Ministerie van Economische zaken, Den Haag, 2016.
2. 'houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming), Staatssecretaris van Economische Zaken, Den Haag, 16 oktober 2016.
3. Vergunningverlening Natura-2000, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
4. Ontheffingverlening soorten, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
5. Melding en ontheffingverlening houtopstanden, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

6. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
7. Met vleermuizen overweg, Limpens *et al.*, 2004. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.
8. www.ravon.nl
9. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
10. www.zoogdierverspreiding.nl
11. www.sovon.nl
12. www.ravon.nl
13. www.anemoon.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

14. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
15. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur – Natuurnetwerk Nederland
16. Interactieve atlas Natura 2000, Provincie Zuid-Holland, 2017.
17. Interactieve atlas Natuurnetwerk Nederland, Provincie Zuid-Holland, 2017.
18. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
19. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
20. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BP00516-VO01/t_NL.IMRO.0171.BP00516-VO01_1.8.html
21. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
22. <http://pas.natura2000.nl/pages/kaart-pas-gebieden.aspx>
23. M. Boonman, GJ Brandjes, FLA Brekelmans, E Korsten, GFJ Smit. 2014. Soortenmanagementplan Oude Stad Tilburg. Voor gebouw-bewonende vleermuizen en vogels. Bureau Waardenburg Rapportnr. 14-156. Bureau Waardenburg, Culemborg.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht gegaan. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen.

De belangrijkste doelen van de Wet Natuurbescherming betreffen de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, de decentralisatie van de verantwoordelijkheden en een vereenvoudiging van de regels.

De grootste veranderingen met de komst van de Wet Natuurbescherming ten opzichte van de oude natuurwetgeving betreffen:

- alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden komen bij de provincies te liggen;
- er komt één rechtsdocument waar zowel vergunning als ontheffing (soorten, gebieden en kap van houtopstanden) wordt verleend;
- Bij de vergunningaanvraag mag aangehaakt worden bij de Omgevingsvergunning, maar dit is niet verplicht.

Soortbescherming

Het doel van de Wet Natuurbescherming is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Wet Natuurbescherming per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te verstoren, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, eieren van dieren te rapen of opzettelijk vernielen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen of planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

Onverminderd artikel 3.5 is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden.

Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Handelingen binnen de beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Ook de op 1 juli 2015 van kracht gegane Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) blijft onveranderd van kracht met de ingang van de nieuwe Wet Natuurbescherming. De PAS is van kracht in 121 van de in Nederland 164 voorkomende Natura 2000-gebieden. Onder de PAS zijn alle activiteiten, evenementen en ruimtelijke ingrepen die een toename van meer dan 1 mol/ha/jaar stikstofdepositie binnen de begrenzing van 1 van de 121 Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben vergunning plichtig en, indien de voorgestelde 'ontwikkelingsruimte' binnen gebied vergund is, wordt de maximaal toegestane stikstofdepositie verlaagd tot 0,05 mol/ha/jaar.

Ontheffing Wet Natuurbescherming

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in twee categorieën met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de paragraaf *vogels* besproken.

Voor algemeen voorkomende soorten geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (categorie 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (categorie 1) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn als negatieve effecten niet uitgesloten en voorkomen kunnen worden. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

In de NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van de NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in de NNN.

Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen niet significant zijn.

BIJLAGE 2 LIGGING PLANGEBIED

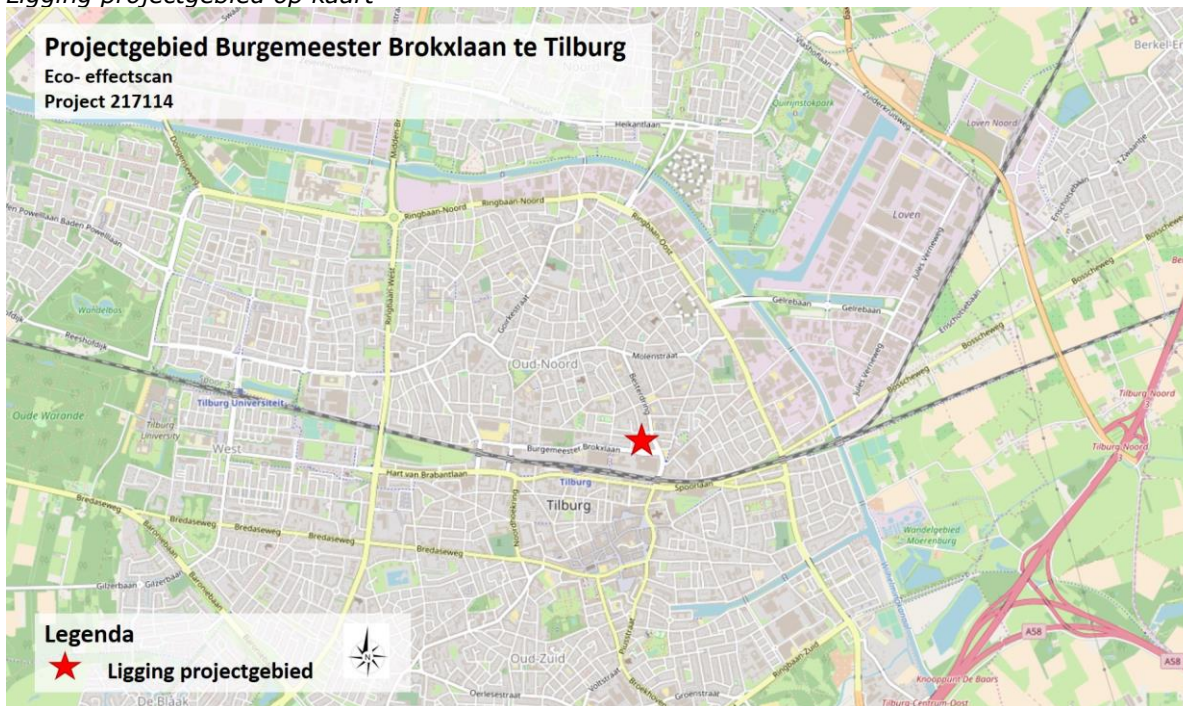
Bestaande situatie plangebied

Bron: Google Earth ©

 = grens van het plangebied

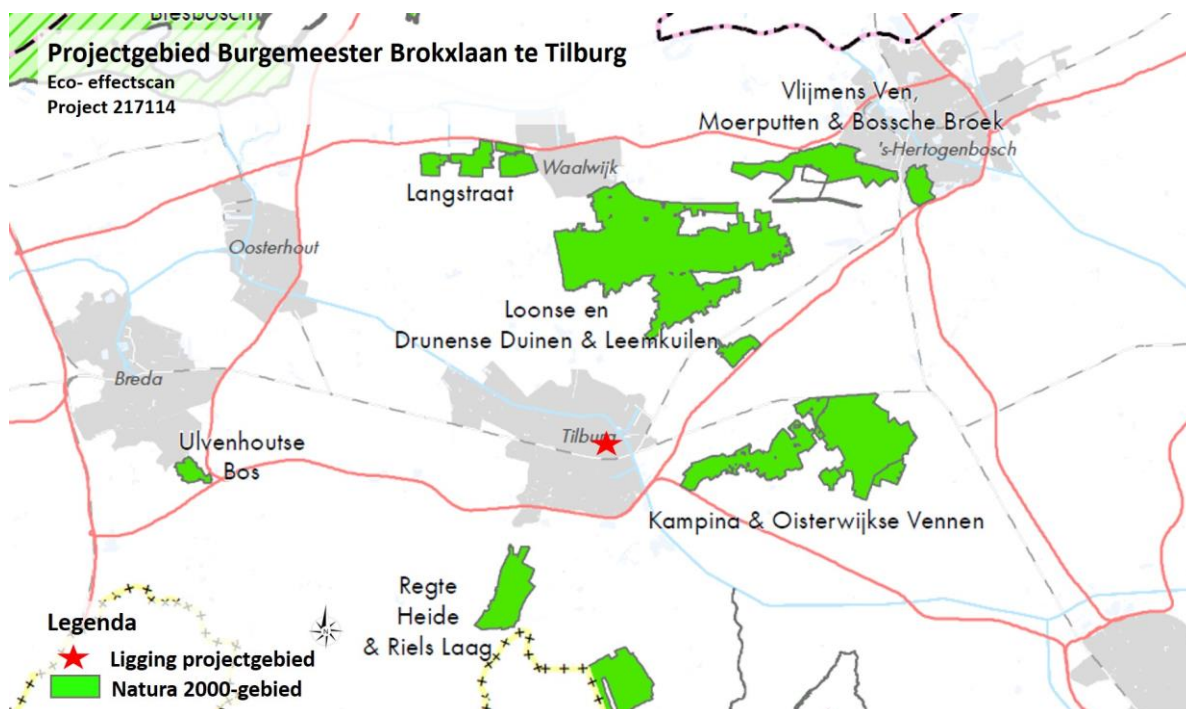
Ligging projectgebied op kaart

Bron: WRN-Pro ©

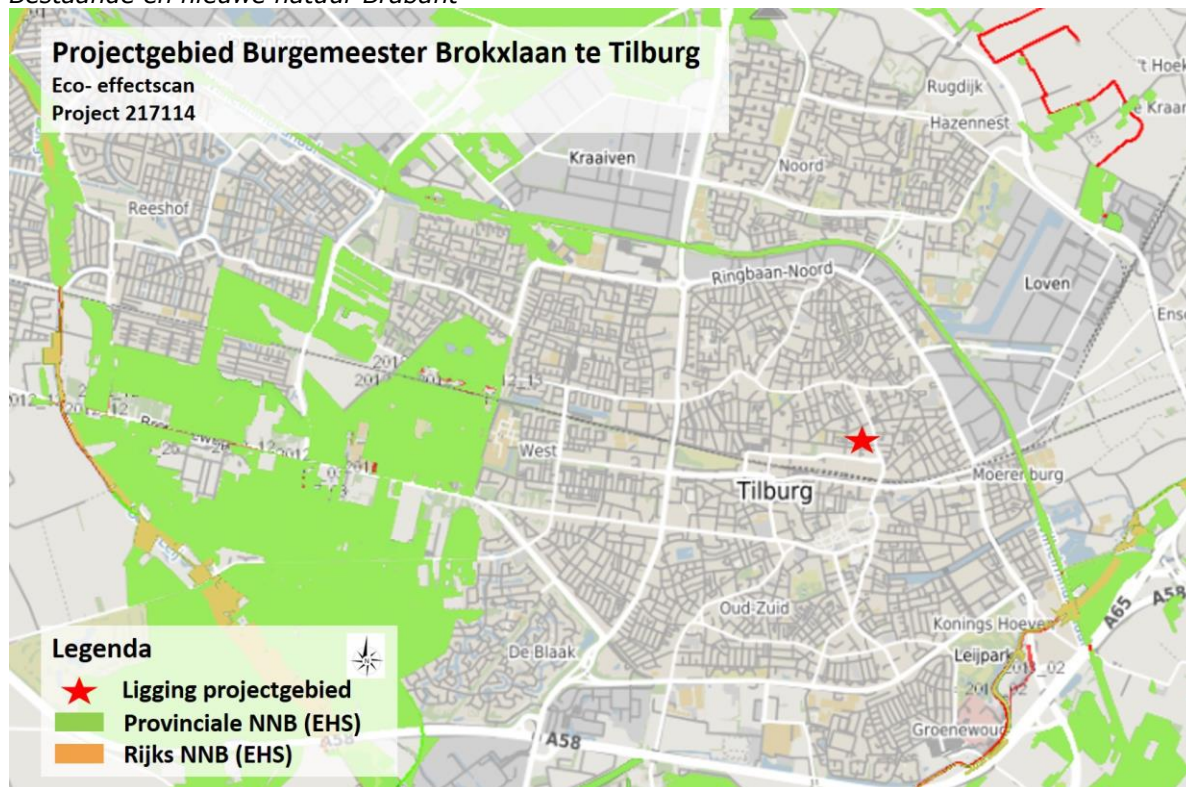
BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Bestaande situatie beschermde Natura 2000-gebieden

Bron: www.brabant.nl/dossiers-op-thema/natuur-en-landschap/natuur/natura_2000

Bestaande en nieuwe natuur Brabant

Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>